

Літературно-мистецька сторінка

КОЛИ СВІТЛО ДУШИ - У КОЖНОМУ ТВОРІ...

Юлія Янчук народилася в м.Тернополі. З 1986 року проживає в м.Кременці. Закінчила Кременецький гуманітарно-педагогічний інститут ім. Тараса Шевченка за спеціальністю «Образотворче мистецтво» і Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка за спеціальністю «Українська мова та література».

Працює на кафедрі мистецьких дисциплін та методик їх викладання КОГПА ім. Тараса Шевченка. Член правління Кременецької районної організації Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка у сфері мистецької діяльності.

Перші поетичні рядки почали з'являтися ще в ранньому дитинстві. У студентські роки була активним членом літературної студії «Ломикамінь».

Серед інших захоплень — декоративний розпис тканини, кераміки; писанкарство, графіка, декоративний живопис.

Належить до чудового кременецького творчого колективу — жіночого мистецького гурту «Палітра». Учасниця обласних (Кременець, Вишнівець, Збарж, Почаїв), регіональних (Тернопіль, Київ, Острів) і зарубіжних виставок (Польща), пленерів, симпозиумів. Дипломант обласної мистецької премії імені О.Кульчицької у номінації «Графіка» за 2018 рік.

Поезіям Юлії Янчук властиве надзвичайне багатство образів, тісне злиття із природою, а також лаконічність і довершеність викладу творчих ідей.

Юлія ЯНЧУК

ЛИСТОПАД

Печальний листопад до губ приклав сопілку
Й самотньо так стоїть на бруці під дощем,
Старенький сивий плащ повисивши на гілку
Й пом'ятій капелюх поклавши під кущем.
Довкола ні душі. Каштан в журбі понурій
Десь в небо задививсь, своє згадавши щось.
І клатки трави, спинаючись над муром,
Вже б зовсім почорніли, якби не синій дощ.
На скронях сивина. В руках струнка сопілка.
Потертий саквояж, вітри в якому лиш.
Стоїть старий музикант і грає дивно й гірко,
Й мелодія вкриває туманами спориш.
Минуть осінні дні із настроєм похмурим,
Піде листопад тихо за покликом беріз.
Пом'ятій капелюх залишиться під муром,
А в ньому листя клена і кілька сивих сліз.

Сновигають понад полем тіні,
У задумі нидіють ліси.
В сивім небі руки тополіні
Рушники полощуть із роси.
Візерунком сонячних світанків
Журавлів ще голоси тремтять,
І посріблені грозою вишиванки
Понад полем в небесах летять.
Тополіні очі посивілі
Дивляться печально їм услід
І летять роки, неначе тіні,
Журавлів ключем за небозвід..

Мені здається, голуби на площі —
Це душі, що вернулися з Небес
У рідні мурі у подоби інших,
У світ дахів, балконів і коліс.

Ховають мрії і думки під крила,
В очах таємні іскорки питань...
Як вечір розгорта свої вітрила,
Вони блукають тінями прощань.

Це душі, що очистились від скверни
Але без рідних вулиць не змогли.
Це тихі душі вуличок і скверів,
Що були люди — стали голуби.

Протирає срібляста рука
Сивий пил із зірок в небозводі,
Де два ясных пернатих крила
Танець свій в дар приносять свободі.
У Чумацький примружений Шлях
Загадково моргне блискавиця.
Синє сонце в дитячих руках
Тільки обріям сірим ще сниться.
І, прозрівши між темних планет,
Хтось так хоче вернути додому:
Не доспіваний зорям сонет
Не потрібен під небом нікому.

ВЕЧІР

Ніч сонце кинула, немов вогненний м'яч,
У сітку сутінків, розп'яту в небокраї,
І звіздочий кінь помчав по небу вскач,
Збиваючи росу з густих беріз у гаї.

У плетиві ялин десь місяць загубивсь:
Напевно, десь блука в провалах бурелому.
Поміж дерев повився вітру тихий свист,
Полохаючи сніг на обрії чужому.

Стрибаючи по пнях, ховаючись в траві,
Порушуючи тишу вже пізніми піснями,
Він крила розпустив примарній свої —
І зник у небесах між сивими зірками.

А вечір залишився поміж соснових крон —
Кудлатий і страшний, як бог, старий і грізний.
Велично він побрів на свій трухлявий трон,
Збираючи в рукав холодний ранок пізній.

Коли засинають міські ліхтарі,
Береш ти сопілку в посріблені крила,
Ступаєш нечутно по сивій землі,
Що віру у казку згубила.
Ти дух тихих вулиць і площ,
Гуляєш по бруці щоночі
І граєш для неба. Підспіває дощ,
Будинки продрабують очі
З-під мокрих дахів. Прокидається світ...
Лиш люди дрімають, не чують.
Туман над землею — розпорошений лід,
А в ньому лиш тіні мандрують.
Згорають зірки у небесних очах,
Лишаючи темні безодні,
І тануть там сніг по осінніх ночах,
Ті сніг, що з'явилися сьогодні
У душах людей. Ти це бачив не раз.
До ранку знов грає сопілка.
Ти зникнеш із сонцем. Зупиниться час...
І присмак туману погіркне...

Декоративний розпис Юлії Янчук

І вкотре переповнений читальний зал нашої академії приймав гостю. Цього разу це була Марія Ткачівська — кандидат філологічних наук, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу Прикарпатського НУ ім. Василя Стефаника, українська письменниця і поетеса, викладач, науковець, член Національної спілки письменників України, лауреат премій імені Івана Франка, імені Василя Стефаника, Всеукраїнської літературної премії ім. Леоніда Череватенка та Міжнародної літературної премії імені Миколи Гоголя «Тріумф»; чотириразовий лауреат конкурсу «Коронація слова» (номінації «Романи», «Дитяча проза», «Пісенна лірика» та «Кіносценарії»).

У науковому доробку Марії Ткачівської — близько 110 наукових статей та більше десятка навчальних посібників, а також декілька словників і монографій (у співавторстві). Вражає і її творчий доробок: поетичні збірки «Просвічені силуети», «Переповнений експрес», «Коли я втікала із раю», духовна поезія «А над нашою вірою

вічність» («Початок»), феєрія «День відбілює ніч», новели та оповідки «Подарунок від динозавра», художні замальовки та есе німецькою мовою «Die Ukraine von A bis Z (witzig, w rzig, interessant)» — «Україна від А до Я (весело, цікаво і з перчиком)», романи «Тримай мене, ковзанко», «Я і мій Дон Жуан», «Голос перепілки», дитячий роман «Обережно, діти!», три збірки авторських афоризмів, добірка численних піснених текстів. Дитячий роман «Обережно, діти!» увійшов у довгий список «Книги року BBC-2013». Роман «Я і мій Дон Жуан» отримав відзнаки Всеукраїнського літературного конкурсу Dnipro-Book-Fest у номінації «Прозові твори (романи/повісті)», благодійного фонду «UKRAINIAN MODERN ART LAB» та ГО «Творча еліта України».

Під час зустрічі гостя привітала присутніх зі Всесвітнім днем поезії, поділилася своїми напрацюваннями, читала поетичні твори, вела неквапливу розмову зі студентською молоддю, яку зацікавила така неординарна творча особистість, і, звичайно, її книги, які вони мали нагоду придбати. З ініціативи ректора академії, професора Афанасія Ломаковича зустріч організував завідувач кафедри української філології та суспільних дисциплін, кандидат філологічних наук, доцент Олег Василюшин.

Марія ТКАЧІВСЬКА

НЕ СМІЄМО

Блиснула блискавка гострими віями,
Небо ковзнуло в обійми грозі.
Ми не побачимось. Може, не сміємо? —
Квітка не сміє всміхатись росі.
Вітер не сміє погладити яблуко,
Ранок не сміє розбурхати день...
Знову не сміємо! Крадьки, ніяково
Погляд на губи россою владе.
Погляд загубиться десь між зіницями —
Блиснула блискавка! Мчить буревій!
Спраглі долоні вже стали криницями —
Хочеш напитись? Торкнися і пий!
Слово не зможе витати між кронами:
Пригорці втримають шепіт губів.
Щось досягає пахучими гронами...
Щось зацвітає в мені і тобі...

Якщо ти почуєш на вулиці Липовій
Шерех крилець хрущів у долонях вечора,
Знай — це не я. Тоді вже не було хрущів,
Коли я втікала із раю.
Якщо ти губами торкнешся до дикого яблука
Із саду моєї весни, що не пахне попелом,
Знай — це не я: я спалила всі яблука яблунь,
Коли я втікала із раю.

Якщо ти почуєш, як краплі дощу
Стукотять у твоє нічне підвіконня,
Знай — це не я: тоді була спека і пекло,
Коли я втікала із раю.
Коли ти торкнешся стопою брукуватки літа
І тебе запече у грудях,
Знай, це не я: тут серце моє босоніж утікало,
Коли ти підпалював рай.

Оправлена в осінь ріка золотіє вербою.
Наосліп малює на плесах рясні вітражі.
Я завтра вже їду! Тебе не беру із собою!
Ні! Певно, візьму! І затулю у мушлю душі!
Ти не знатимеш цього.
Похмуро бродитимеш містом,
Шукаючи дужку сліду від вчорашнього дня.
Тобі холодно буде і сіро, і вогко, і тісно!
Тебе гнатиме осінь у розпач, як вітер коня!
У калюжній міській суєті ти шукатимеш суші,
У газетнім кораблику мрій не буває щогли!
І тоді твою душу я випущу тихо із мушлі —
І пригрію губами. Як гріють любов голуби.
Роздягнена вітром верба не піде за водою.
Позолота і мідь не впадуть в острівці вітражів!
Я тоді повернусь, щоби бути назавжди з тобою!
Здається, з твоєю душею ми вже не чужі!

Не їдь! Зажди! Присядь біля вікна.
Ця осінь, що розхлюпалась тобою,
Загула золотом на згортку полотна
Мого кохання. Спалить — вже не згою!
Заціпеніння ніжне і тривке:
Ти хвої натрусив мені під ноги.
Не їдь! Самотність — яблуко терпке,
Терновим соком пахнутиме погірб.
Надсіченість сльози від вервочок розлук
Криниця ночі позбирає плесом.
Не їдь! Бо стануть лезом крила рук —
І розітнеться щастя перевесло!
Не їдь! Не хочу! Вже от-от зима
Подзвоняє неспокій мій до крові:
Я перемерзну! В чім моя вина? —
Любов терпка на відстані любові!

НЕ ВМІЮ ДИХАТИ БЕЗ ТЕБЕ

Тече ручай далеко у світи.
Яка скеляста перед ним дорога...
Стою на крок від тебе в Нікуди.
Дивлюсь на шлях від тебе й Ні До Кого.
Лечу у день, там, де тебе нема,
Яке похмуре непривітне небо.
Я мерзну в душу. Чуєш, я — сама,
Я ще не вмію дихати без тебе.
Відплаче день, дощем відскотить,
Підхилить віти сонячну фіранку,
Але душа моя не відкриє,
Не відболить розлука на світанку.
Лечу у день, там, де тебе нема,
Яке похмуре непривітне небо.
Я мерзну в душу. Чуєш, я — сама,
Я ще не хочу дихати без тебе.

ПОСТЕЛЯ ІЗ ЛЬОНУ

Сплетена м'яко постеля із льону,
Легко і тепло, що й ніч не холодне.
Без стін і дверей.
Світу вершина — тут, на горбочку...
Насипалось цвіту мені за сорочку.
То від твоїх очей.
Руки припнуті до льону-постелі,
Зорі, як мальви на зоряній стелі,
Небо на двох!
Світ весь гойдає колиску любові,
Пальці гарячі, слова кольорові.
Світиться мох.
Трави малюють над нами хмаринку.
Мите, спинись! Ще хвилинку, годинку...
Світ десь летить!
Щастя не хоче, щоб ген, за замками...
Краще хай ранок нас вкриє туманом
І не згорить!
Розсипались зорі — курчата у квочки,
Місяць заснув на ромашці, як паж.
Цвіту насипалось знов за сорочку.Ляж!